

Кременецький лісотехнічний фаховий коледж
Циклова комісія технологічних дисциплін

« Затверджую »
Заступник директора
з навчально-виробничої роботи
_____ Цісарук В.Ю.
« ____ » _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
« Безпека життєдіяльності »

галузь знань 19 Архітектура і будівництво

спеціальність 193 Геодезія та землеустрій

освітньо- професійна програма Геодезія та землеустрій

відділення **денне**

Кременець - 2022 рік.

Робоча програма навчальної дисципліни для студентів галузі знань 19 Архітектура і будівництво, спеціальності 193 Геодезія та землеустрій, освітньо-професійної програми Геодезія та землеустрій групи 38.

Розробник : Шаргородська Надія Михайлівна- викладач.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії технологічних дисциплін
Протокол від "___" _____ 2022 року № ___

Голова циклової комісії _____ Ляховець С.С.

Схвалено навчально- методичною радою Кременецького лісотехнічного фахового коледжу
Протокол від "___" _____ 2022 року № ___

Методист _____ Дроздова Е.Л.

Вступ

Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності» є нормативною дисципліною циклу підготовки здобувачів вищої освіти за початковим рівнем (коротким циклом) освітньо- професійної програми Геодезія та землеустрій.

Міжпредметні зв'язки

-*пререквізити*- Захист України, Біологія та екологія, Технології, Фізика і астрономія, Технології.

-*кореквізити*- Основи охорони праці, Охорона праці в галузі, Соціологія .

Ключові слова: безпека, ризик, небезпека, заходи і засоби збереження життя, здоров'я.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 19 Архітектура і будівництво	Нормативна навчальна дисципліна
	Спеціальність : 193 Геодезія та землеустрій	
Тематичних контролів- 3	Рівень вищої освіти початковий рівень (короткий цикл)	Рік підготовки:
Змістових модулів -3		3-й
Підсумковий контроль-1		Семестр
Загальна кількість годин - 45		6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 Аудиторних - 2 Самостійної роботи студента -1	Освітньо- професійна програма Геодезія та землеустрій Освітньо- професійний ступінь фаховий молодший спеціаліст	Лекції
		20 год.
		Практичні
		10 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
15 год.		
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у набутті студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Завдання вивчення дисципліни передбачає опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику.

Засвоївши дисципліну "Безпека життєдіяльності" майбутні бакалаври (молодші спеціалісти) повинні володіти сукупністю загальнокультурних та професійних компетенцій з питань безпеки життєдіяльності у відповідних напрямках підготовки для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я персоналу ОГ в умовах небезпечних і надзвичайних ситуацій.

В результаті вивчення дисципліни "Безпека життєдіяльності" студенти повинні **знати** :

- сучасні проблеми і головні завдання безпеки життєдіяльності ;
- основні методи і системи забезпечення безпеки;
- системи та методи захисту людини і природного середовища від небезпек;
- нормативно-правові акти в галузі забезпечення безпеки;
- критерії і показники НС;
- механізми впливу небезпек на людину, характер взаємодії організму людини з небезпеками середовища існування з урахуванням специфіки механізму токсичної дії небезпечних речовин, енергетичного впливу та комбінованої дії вражаючих факторів.

При цьому студенти повинні **вміти** :

- визначити коло своїх обов'язків з питань виконання завдань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання;
- оцінити середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу, суспільства, провести моніторинг небезпечних ситуацій та обґрунтувати головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій;

- приймати рішення щодо безпеки в межах своїх повноважень;
- оцінити сталість функціонування об'єкту господарювання в умовах надзвичайних ситуацій та обґрунтувати заходи щодо її підвищення;
- обґрунтувати та забезпечити виконання комплексу робіт на об'єкті з попередження виникнення надзвичайних ситуацій, локалізації та ліквідації їхніх наслідків;
- ідентифікувати небезпечні чинники природного та техногенного середовищ і віднайти шляхи відвернення їхньої вражаючої дії ;
- оцінити безпеку технологічних процесів і обладнання та обґрунтувати заходи щодо її підвищення;
- обґрунтувати нормативно-організаційні заходи забезпечення безпечної експлуатації технологічного обладнання та попередження виникнення надзвичайних ситуацій.

Відповідно до освітньо-професійної програми Геодезія та землеустрій дисципліна формує наступні компетентності і програмні результати навчання:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі в галузі геодезії та землеустрою або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується певною визначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК4 Здатність застосовувати знання у практиці.

ЗК12 Здатність спілкуватися з представниками інших професій та культурних груп різного рівня.

Зк15 Розуміння необхідності та дотримання норм здорового способу життя.

ЗК 17 Навики здійснення безпечної діяльності.

Фахові (спеціальні) компетентності :

СК 14 Володіти законодавчою базою про охорону праці з метою проведення інструктажів з охорони праці, організовувати польові і камеральні роботи з дотриманням вимог техніки безпеки, пожежної безпеки і виробничої санітарії

Програмні результати навчання

ПРН 3 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ПРН 4 Вміння працювати як самостійно, так і в команді.

ПРН 5 Вміння організовувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1- Основні поняття БЖД, природні загрози

1. Категорійно- понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпеки
2. Природні загрози та характер їх проявів і дій на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки

Модуль 2- Техногенні і соціально- політичні небезпеки

3. Техногенні небезпеки та їх наслідки
4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС

Модуль 3 - Захист населення при НС

5. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно- логічних моделей виникнення та розвитку НС
6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно- функціональна структура захисту населення при НС
- 7.Управління силами та засобами ОГ під час НС

4. Структура навчальної дисципліни

Форма підсумкового контролю - залік

№ з\п	Тема	Всього годин	Лекції, комбіновані заняття	Практичні заняття	Самостійна робота студента	Консультації групові	Тематичні контролю	Форми самостійної роботи
	Модуль 1 Основні поняття БЖД, природні загрози							
1	1. Категорійно- понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпеки	4	2		2			Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
2	2. Природні загрози та характер їх проявів і дій на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки	6	2	2	2			Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
	Модуль 2 Техногенні і соціально- політичні небезпеки							
3	3. Техногенні небезпеки та їх наслідки	8	4	2	2		ТК1	Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
4	4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС	13	4	6	3	1		Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
	Модуль 3 Захист населення при НС							
5	5. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно- логічних моделей виникнення та розвитку НС	4	2		2		ТК2	Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
6	6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно- функціональна структура захисту населення при НС	4	2		2			Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
7	7. Управління силами та засобами ОГ під час НС	2	2		2	1	ТК3	Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
	Комплексна контрольна робота						2	

	Всього	45	18	10	15	2	2	
--	---------------	-----------	-----------	-----------	-----------	----------	----------	--

5. Тематичний план .
Лекції, практичні заняття

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
				Модуль 1 Основні поняття БЖД, природні загрози			

1	2	Лекція	<p>Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек.</p>	<p>Модель життєдіяльності людини. Головні визначення - безпека, загроза, небезпека, надзвичайна ситуація, ризик. Безпека людини, суспільства, національна безпека. Аксиоми безпеки життєдіяльності. Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек. Види небезпек: мікро- та макро-біологічна, вибухо-пожежна, гідродинамічна, пожежна, радіаційна, фізична, хімічна, екологічна. Класифікація НС за причинами походження, територіального поширення і обсягів заподіяних або очікуваних збитків</p> <p>Ідентифікація та оцінювання рівня небезпеки за допомогою імовірнісних структурно-логічних моделей, застосованих у відповідній галузі господарювання</p> <p>Визначення потенційно-небезпечних об'єктів і територій.</p>		<p>Біологія і екологія, Основи охорони праці</p>	<p>Ярошевська В.М. с. 10-17 Желібо Є. П. с. 12-23</p>
---	---	--------	---	---	--	--	---

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточно-го	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
-----------	-----------------	-------------	--------------	--------------	------------------	----------------------	----------------------------------

					контролю		
1	2	3	4	5	6	7	8
2	2	Комбінована лекція	2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	<p>Характеристика небезпечних геологічних процесів і явищ: землетрус, карст, осідання ґрунтів над гірничими виробками, зсув, обвал, ерозія ґрунту. Вражаючі фактори, що ними формуються, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки та навколишнє середовище.</p> <p>Негативний вплив на життєдіяльність людей та функціонування об'єктів економіки в умовах проявів вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ: сильного вітру, урагану, зливи, граду, ожеледі.</p> <p>Небезпечні гідрологічні процеси і явища: підтоплення, затоплення повеневими або паводковими водами, талими водами та в поєднанні з підняттям ґрунтових вод, підтопленням внаслідок затору льоду.</p>	Усне опитування	Основи екології, Основи охорони праці, Охорона праці в галузі	Ярошевська В.М. с. 92-128 Яким Р.С. с.72-105

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
				<p>Вражаючі фактори, що ними формуються, характер їхніх проявів та наслідки. Пожежі у природних екосистемах (ландшафтна, лісова, степова, торф'яна пожежа).</p> <p>Біологічні небезпеки. Вражаючі фактори біологічної дії. Загальна характеристика особливо небезпечних хвороб (холера, сибірка, чума та ін.). Інфекційні захворювання тварин і рослин.</p> <p>Професійна складова</p> <p>Регіональний комплекс природних загроз. Методи виявлення їхніх вражаючих факторів, номенклатура та одиниці виміру.</p>			
3	2	Практична робота №1	Захист і виживання в умовах природних стихійних лих		Тестове опитування	Основи екології	Пістун І.П. с.5-15

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
				Модуль 2 Техногенні і соціально- політичні небезпеки			
4	2	Комбінована лекція	3. Техногенні небезпеки та їх наслідки	<p>Техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу. Класифікація, номенклатура і одиниці виміру вражаючих факторів фізичної та хімічної дії джерел техногенних небезпек. Промислові аварії, катастрофи та їх наслідки.</p> <p>Рівні виробничих аварій в залежності від їхнього масштабу.</p> <p>Небезпечні події на транспорті та аварії в транспортних комунікаціях. .</p> <p>Вимоги до транспортування небезпечних речовин.</p> <p>Маркування небезпечних вантажів з небезпечними речовинами.</p> <p>Гідродинамічні об'єкти і їхнє призначення.</p>	Усне опитування	Фізика, Хімія Основи охорони праці	Яким Р.С. с. 106-123

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
5	2	Комбінована лекція	3. Техногенні небезпеки та їх наслідки	<p>Джерела радіації та одиниці її вимірювання. Класифікація радіаційних аварій за характером дії і масштабами. Фази аварій та фактори радіаційного впливу на людину. Механізм дії іонізуючих випромінювань на тканини організму. Ознаки радіаційного ураження. Гостре опромінення. Хронічне опромінення.</p> <p>Класифікація небезпечних хімічних речовин за ступенем токсичності, здатності до горіння, впливом на організм людини. Характеристика класів небезпеки згідно із ступенем Особливості забруднення місцевості, води, продовольства у разі виникнення аварій з викидом небезпечних хімічних речовин.</p>		Фізика, Основи охорони праці, Хімія	<p>Яким Р.С. с. 123-129</p> <p>Пістун І.П. с. 142-163</p> <p>Норми радіаційної безпеки України</p> <p>Закон України «Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань»;</p> <p>Закон України «Про охорону здоров'я»;</p> <p>Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення »</p>

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
				Загальні поняття про основи теорії розвитку та припинення горіння. Етапи розвитку пожежі. Зони горіння, теплового впливу, задимлення, токсичності. Небезпечні для людини фактори пожежі. Вибух. Фактори техногенних вибухів, що призводять до ураження людей, руйнування будівель, споруд, технічного устаткування і забруднення навколишнього середовища. Класифікація об'єктів за їхньою пожежовибухонебезпекою. Показники пожежовибухонебезпеки речовин і матеріалів .	Усне опитування	Основи охорони праці	ДСТУ 2272-2006 «Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять» Закон « Про пожежну безпеку»
6	2	Практична робота	Вивчення методів і засобів запобігання і		Тестове опитування	Основи охорони праці	Пістун І.П. с.211-223

		та №2	гасіння пожеж				
--	--	-------	---------------	--	--	--	--

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
7	2	Комбінована лекція	4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	<p>Глобальні проблеми людства: глобальна біосферна криза, екологічна криза, ресурсна криза, мирне співіснування, припинення гонки озброєння та відвернення ядерної війни, охорона навколишнього природного середовища, паливно-енергетична, сировинна, продовольча</p> <p>Соціально-політичні конфлікти з використанням звичайної зброї та засобів масового ураження. Види тероризму, його первинні, вторинні та каскадні вражаючі фактори; збройні напади, захоплення й утримання об'єктів державного значення; встановлення вибухового пристрою у багатолюдному місці, установі (організації, підприємстві), викрадання зброї та небезпечних речовин з об'єктів їхнього зберігання, використання, переробляння або під час транспортування</p> <p>Професійна складова</p> <p>Психосоціальні наслідки впливу негативних факторів небезпек НС. Психологічна та медична реабілітація постраждалого населення..</p>	Усне опитування	Основи охорони праці, Соціологія	Ярошевська В.М. с.130-140 Чирва Ю.О. с.90-101 Желібо Є.П. с.123-125 Скобло Ю.С. с.162-184

--	--	--	--	--	--	--	--

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
				<p>Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини. Шкідливі звички, соціальні хвороби та їхня профілактика. Алкоголізм та наркоманія. Поняття та різновиди натовпу. Поводження людини в натовпі. Фактори, що стійко або тимчасово підвищують індивідуальну імовірність наразитись на небезпеку.</p> <p>Психологічна надійність людини та її роль у забезпеченні безпеки. Захисні властивості людського організму. Види поведінки людини та її психічна діяльність: психічні процеси, стани, властивості.</p>	Усне опитування	Основи охорони праці, Соціологія	Ярошевська В.М. с.140-170 Чирва Ю.О. с.101-141 Желібо Є.П. с.125-151 Скобло Ю.С. с.184-204
8	2	Практична робота №3	Вивчення психофізіологічних особливостей людини		Тестове опитування	Соціологія	Пістун І.П. с. 133-135
9	2	Практична робота	Вивчення методів протидії		Тестове опитування	Соціологія	Пістун І.П. с.52-57

		та №4	шкідливим звичкам				
--	--	-------	----------------------	--	--	--	--

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
10	2	Практична робота №5	Вивчення методів поведінки в умовах наповпу і тероризму		Тестове опитування	Соціологія	Пістун І.П. с.62-66
				Модуль 3 Захист населення при НС			
11	2	Комбінована лекція	5. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.	Загальний аналіз ризику і проблем безпеки складних систем, які охоплюють людину (керівник, оператор, персонал, населення, об'єкти техносфери та природне середовище. Індивідуальний та груповий ризик. Концепція прийняттого ризику. Професійна складова Визначення наявних проблем з безпеки і захисту ОГ у НС, рівня їхнього ризику. Галузеві вимоги і норми щодо забезпечення сталого функціонування ОГ та контролю за станом його основних фондів.	Усне опитування	Основи охорони праці, Технології	Яким Р.С. с.17-33 Ярошевська В.М. с. 17-32 Джигирей В.С. с. 18-22 Желібо Є.П. с.34-49
12	1	Комбінована лекція	6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура	Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом у НС, процеси її функціонування і розвитку, регламентацію режимів запобігання і ліквідації НС. Структурно-функціональна схема державного управління безпекою та захистом у НС в Україні з	Усне опитування	Основи охорони праці, Охорона праці в галузі	Ярошевська В.М. с. 502-554 Чирва Ю.С. с. 18-30 Желібо Є.П.

				урахуванням правового статусу				с.283-298
--	--	--	--	-------------------------------	--	--	--	-----------

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
			захисту населення при НС.	<p>і повноважень органів влади. Зонування території за можливою дією вражаючих факторів НС.</p> <p>Загальні функції управління пов'язанні з прогнозуванням, плануванням, регулюванням, координацією і контролем. Управлінське рішення, його сутність, правове, організаційне, інформаційне та документальне забезпечення. Головні положення про навчання персоналу підприємств, установ і організацій діям та способам захисту в разі виникнення НС та аварій.</p> <p>Критерії та показники оцінки ефективності функціонування системи безпеки та захисту в НС об'єкту господарювання.</p> <p>Професійна складова</p> <p>Організаційна побудова системи управління безпекою та захистом у НС на підприємстві, в</p>			Яким Р.С. с. 278-28

				установі та організації. Завдання і повноваження спеціально створених координуючих і постійних органів управління безпекою і захистом у НС.			
--	--	--	--	---	--	--	--

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
13	2	Комбіноване заняття	7. Управління силами та засобами ОГ під час НС.	<p>Порядок надання населенню інформації про наявність загрози або виникнення НС, правил поведінки та способів дій в цих умовах.</p> <p>Сутність і особливості оперативного управління за умов виникнення НС. Міські, за-міські, запасні та пересувні пункти управління в НС.</p> <p>Спеціально уповноважений керівник та штаб з ліквідації НС. Сили і засоби постійної готовності.</p> <p>Розрахунок сил та їх ешелоноване угруповання.</p> <p>Склад та завдання угруповання сил першого, другого ешелонів та резерву. Організація взаємодії сил при проведенні аварійно-рятувальних робіт та основних видів забезпечення у зоні НС. Здійснення карантинних та інших санітарно-протиепідемічних заходів. Технічні засоби і способи проведення дезактивації, дегазації та дезінфекції території, техніки, транспорту, будівель, одягу, взуття і засобів захисту, продовольства, води, продовольчої сировини і фуражу.</p> <p>Дезактивуючі, дегазуючі та дезінфікуючі</p>	Усне опитування	Захист України	Закон України «Про цивільну оборону»

				розчини.			
--	--	--	--	----------	--	--	--

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
14	2	Комбіноване заняття	7. Управління силами та засобами ОГ під час НС.	Основні засоби тактика дій і способи виконання робіт у зоні НС . Матеріально-технічне, медичне та інші види забезпечення при проведенні рятувальних та інших невідкладних робіт на об'єктах галузі.	Тестове опитування	Захист України	Закон України «Про цивільну оборону »

Разом аудиторних годин- 30 год

Лекції - 20 год

Практичні роботи- 10 год

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Кількість годин	Тема дисципліни	Зміст самостійної роботи	Форми та засоби самостійної роботи	Список рекомендованої літератури
1	2	Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек.	Культура безпеки як елемент загальної культури, що реалізує захисну функцію людства. Методологічні основи безпеки життєдіяльності. Системний підхід в безпеці життєдіяльності. Критерії переходу небезпечної події у НС та їхні порогові значення у природному середовищі, виробничій, транспортній та інших сферах життєдіяльності. Обґрунтування категорії ОГ за рівнем загрози техногенного, природного, терористичного характеру та ступенем їхньої захищеності. Визначення потенційно-небезпечних об'єктів та територій. Об'єкти підвищеної небезпеки та класи їхньої небезпечності	Робота з літературою та інтернет-ресурсами	Яким Р.С. с.12-19
2	2	2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки	Негативний вплив на життєдіяльність людей та функціонування об'єктів економіки в умовах проявів вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ: смерчу, шквалу, зливи, сильної спеки, морозу. Небезпечні гідрологічні процеси та явища: вітрові нагони. Вражаючі фактори біологічної дії Характеристика небезпечних патогенних організмів: найпростіші, гриби, віруси, рикетсії, бактерії. Пандемії, епідемії,	Робота з літературою та інтернет-ресурсами	Яким Р.С. с.81-105

			масові отруєння людей		
--	--	--	-----------------------	--	--

Самостійна робота студента

№ з/п	Кількість годин	Тема дисципліни	Зміст самостійної роботи	Форми та засоби самостійної роботи	Список рекомендованої літератури
3	2	3. Техногенні небезпеки та їх наслідки	<p>Втрати міцності, деформації, провали і руйнування будівель та споруд .Пошкодження енергосистем, інженерних і технологічних мереж. Гідродинамічні об'єкти та їх призначення. Причини виникнення гідродинамічних небезпек. Хвиля прориву та її вражаючі фактори. Вимоги до розвитку і розміщення об'єктів гідродинамічної небезпеки. Законодавча база в галузі пожежної безпеки. основи забезпечення пожежної безпеки підприємств, установ, організацій. Відповідальність за порушення (невиконання) вимог пожежної безпеки.</p> <p>Ознаки радіаційного ураження. Гостре опромінення. Хронічне опромінення. Нормування радіаційної безпеки. Рівні втручання у разі радіаційної аварії. Чорнобильська катастрофа : події, факти, цифри. Категорії зон радіоактивно- забруднених територій внаслідок аварії на ЧАЕС. Режими захисту населення. Захист приміщень від проникаючих радіоактивних речовин. Класифікація суб'єктів господарювання і адміністративно- територіальних одиниць за хімічною небезпекою. Типологія аварій на хімічно- небезпечних об'єктах та вимоги до</p>	Робота з літературою та інтернет-ресурсами	

Самостійна робота студента

№ з/п	Кількість годин	Тема дисципліни	Зміст самостійної роботи	Форми та засоби самостійної роботи	Список рекомендованої літератури
			їхнього розміщення і розвитку. Захист приміщень від проникнення токсичних аерозолів. Організація дозиметричного і хімічного контролю.		
4	3	4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	Проблеми людства: демографічна, інформаційна, ліквідація небезпечних хвороб. Класифікація об'єктів щодо забезпечення захисту від терористичних дій. Аналіз аварійних ситуацій під час технологічного тероризму. Антитерористичні критерії оцінки уразливості та підвищення стійкості об'єктів підвищеної небезпеки. Особливості впливу інформаційного чинника на здоров'я та безпеку суспільства. Корупція і криміналізація суспільства. Маніпуляція свідомістю. Розрив у рівні забезпечення життя між різними прошарками населення. Зростання злочинності як фактор небезпеки. види злочинних посягань на людину Поняття про психоемоційні напруження (стрес).	Робота з літературою та інтернет-ресурсами	Яким Р.С. с.158-170

			Види напруження. Психотипи за реакцією людей на небезпеку. Частот змін стресових станів у людей, що знаходяться в районі НС.		
--	--	--	--	--	--

Самостійна робота студента

№ з/п	Кількість годин	Тема дисципліни	Зміст самостійної роботи	Форми та засоби самостійної роботи	Список рекомендованої літератури
			Професії підвищеного ризику. Психофізіологічний вплив оточення на людину. Основи підвищення психофізіологічної стійкості кадрів до професійних небезпек.		
5	2	Тема 5. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС	Розподіл підприємств, установ, організацій за ступенем ризику їхньої господарської діяльності щодо забезпечення безпеки та захисту населення і територій від НС. Управління безпекою через порівняння витрат та отриманих вигод від зниження ризику. Головні етапи кількісного аналізу та оцінки ризику. Методичні підходи до визначення ризику. Статистичний метод. Метод аналогій . Експертні методи оцінювання ризиків. Застосування у розрахунках ризику імовірнісних структурно-логічних моделей. Визначення базисних подій. Ідентифікація ризику. Розробка ризик- стратегії з метою зниження вірогідності реалізації ризику і мінімізації можливих негативних наслідків. Вибір методів (відмова від ризиків, зниження, передача і ухвалення) та інструментів управління виявленим ризиком. Експертні методи оцінювання ризиків. Застосування у розрахунках ризику імовірнісних структурно- логічних моделей.	Робота з літературою та інтернет-ресурсами	Яким Р.С. с.19-37

Самостійна робота студента

№ з/п	Кількість годин	Тема дисципліни	Зміст самостійної роботи	Форми та засоби самостійної роботи	Список рекомендованої літератури
6	2	6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення при НС	Органи управління, сили і ресурси з попередження та реагування на НС на державному рівні. Загальні норми законодавства, підзаконних актів, стандарти і технічні умови, технічні і адміністративні регламенти, що регламентують принципи і механізми регулювання безпеки, зниження ризиків і пом'якшення наслідків НС. Превентивні та ситуаційні норми : експертиза, ліцензування, сертифікація, аудит ; підвищення технологічної безпеки виробничих процесів та експлуатаційної надійності об'єктів економіки і систем життєзабезпечення до роботи в умовах НС. Компенсаційні та регламентні норми : пільги, резервування джерел постачання, матеріально-технічних і фінансових ресурсів, страхування, спеціальні вимоги, норми цивільної, адміністративної відповідальності та процедури їхнього застосування. основні показники рівнів безпеки регіону, де знаходиться ВНЗ, які внесено в паспорт ризику виникнення надзвичайних ситуацій області. Загальні засади моніторингу НС та порядок його здійснення. Застосування захисних бар'єрів та видів цивільного захисту : фізичного, постійно	Робота з літературою та інтернет-ресурсами	Яким Р.С. с.278-284

			діючого функціонального, природного, комбінованого.		
--	--	--	--	--	--

Самостійна робота студента

№ з/п	Кількість годин	Тема дисципліни	Зміст самостійної роботи	Форми та засоби самостійної роботи	Список рекомендованої літератури
			<p>Загальна технологія та моделі прийняття управлінських рішень. Інформаційна підтримка та процедурне забезпечення прийняття і реалізації рішень, пов'язаних з усуненням загрози виникнення НС або реагуванням на НС та організації ліквідування її наслідків. система інструктажів. програми підготовки населення до дій у НС. Спеціальні об'єктові навчання і тренування. Функціональне навчання керівних працівників і фахівців,</p> <p>які організують та здійснюють заходи у сфері цивільного захисту. Критерії та показники оцінки ефективності і функціонування системи безпеки та захисту в НС об'єкту господарювання. Система управління безпекою та захистом у НС в галузі, як складова державної системи, її місце і значення в системі управління функціонуванням галузі. Фінансування заходів з ліквідації наслідків НС, відшкодування збитків постраждалим. Страховий механізм відшкодування збитків від НС. Порядок надання фінансової допомоги та схема опрацювання звернень щодо виділення коштів з державного,</p>		

			оперативного, регіонального та місцевого резерву.		
--	--	--	---	--	--

Самостійна робота студента

№ з/п	Кількість годин	Тема дисципліни	Зміст самостійної роботи	Форми та засоби самостійної роботи	Список рекомендованої літератури
7	2	7. Управління силами та засобами ОГ під час НС.	<p>Мета і загальна характеристика рятувальних та інших невідкладних робіт. Техніка, що застосовується при ліквідації наслідків НС. Розрахунок сил та ешелоноване угруповання. Склад та завдання угруповання сил першого, другого ешелонів та резерву. Організація взаємодії сил при проведенні аварійно-рятувальних робіт та основних видів забезпечення у зоні НС. Спеціальні відомчі та позаштатні формування, які залучаються (у межах їхніх тактико-технічних можливостей) до проведення рятувальних та інших невідкладних робіт. Визначення порядку їхнього приведення до готовності та організації управління діями у процесі виконання завдань. Організація життєзабезпечення населення у НС та надання гуманітарної допомоги потерпілим.</p>	Робота з літературою та інтернет-ресурсами	Яким Р.С. с.236-252

РАЗОМ -15год.

7. Теми практичних занять

N з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Практична робота №1 Захист і виживання в умовах природних стихійних лих	2
2	Практична робота №2 Вивчення методів і засобів запобігання і гасіння пожеж	2
3	Практична робота №3 Вивчення психологічних особливостей людини	2
4	Практична робота №4 Вивчення методів протидії шкідливим звичкам	2
5	Практична робота №5 Вивчення методів поведінки в умовах натовпу і тероризму	2

9. Методи навчання

- А) словесні методи: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, семінар
- Б) наочні методи: ілюстрація, демонстрація
- В) практичні методи: досліди, вправи, навчальна праця, практичні роботи, твори, реферати
- Г) творчі, проблемно-пошукові методи , мозковий штурм
- Д) пізнавальні ігри
- Е) навчальні дискусії

10. Методи контролю

- А) Метод усного контролю: індивідуальні та фронтальні бесіди, бліц-опитування
- Б) Метод письмового контролю: контрольні роботи
- В) Метод машинного (програмованого) контролю: комп'ютерні програми
- Г) Метод тестового контролю.

11.Методичне забезпечення

- 1) Конспекти лекцій, презентації.
- 2) Інструкції та методичні посібники для виконання практичних занять.
- 3) Матеріали для самостійної роботи студентів.
- 4) Нормативно – правові акти з безпеки життєдіяльності.
- 5) Роздатковий матеріал, картки-контролю.
- 6) Презентації, відео-фрагменти.
- 7) Стенди, плакати.
- 8) Засоби індивідуального захисту працівників.
- 9) Аптечка першої допомоги.
- 10) Обладнання для дистанційного навчання.

12. Критерії оцінювання навчальних досягнень студента

Шкала оцінювання:

Початковий рівень (2 бали) навчальних досягнень характеризується фрагментарним володінням студентом навчальним матеріалом. Студент може запам'ятовувати окремі поняття, намагається давати їм визначення.

Середній рівень (3 бали) навчальних досягнень передбачає, що студент може відтворити (повторити) інформацію, тобто володіє знаннями-копіями. Він розуміє основний матеріал, за допомогою викладача визначає поняття і закономірності. У процесі виконання практичних робіт правильно використовує джерела знань.

Достатній рівень (4 бали) навчальних досягнень передбачає, що студент достатньо володіє програмовим навчальним матеріалом, самостійно виправляє допущені помилки, підтверджує свої знання відповідними аргументами, здатен застосовувати здобуті знання на практиці. Правильно відбирає джерела необхідних знань для розв'язання проблем у типових ситуаціях.

Високий рівень (5 балів) навчальних досягнень передбачає вичерпну, правильну відповідь, повне розкриття змісту понять, підтверджує їх прикладами. Студент грамотно і творчо використовує джерела знань, вміє робити висновки та узагальнення на основі практичної діяльності; правильно проводить спостереження, оформлює та аналізує їх результати.

13. Література.

Базова

13.1. Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. ДСТУ 2272-2006 "Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять".
2. Конституція України. Основний закон. - К., 1996.
3. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97). - Київ: Відділ поліграфії Українського центру держсанепіднагляду МОЗ України, 1998. - 125 с.

4. Про адміністративні порушення: Закон України. - К., 1993.
5. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 27.
6. Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14 січня 1998 р. - К., 1998.
7. Про охорону здоров'я: Закон України. - К., 1992.
8. Про охорону праці: Закон України. - К., 2001.
9. Про пожежну безпеку: Закон України. - К., 1993.
10. Про Цивільну оборону України: Закон України від 3 лютого 1993 р. - К., 1993.

13.2. Основна

1. Желібо Є. П., Заверуха Н. М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти України I - IV рівнів акредитації / за ред. / Є. П. Желібо, і В. М. Пічі. - Львів: Піча Ю. В., К.: "Каравела", Львів: "Новий Світ.", 2019. - 328 с.
2. Пістун І.П. Безпека життєдіяльності. Практичні заняття. Навчальний посібник. Львів. «Афіша», 2019, 235 с.
2. Скобло Ю. С., Соколовська Т. Б., Мазоренко Д. І., Тіщенко Л. М., Троянов М. М. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів III - IV рівнів акредитації. - Київ: Кондор, 2020. - 424 с.
3. Яким Р. С. Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. - Львів: Видавництво "Бескид Біт", 2020. - 304 с.
4. Яремко З. М. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. Львів. Видавничий центр ЛНУ ім. Ів. Франка, 2015. - 301 с.

Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.
2. Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua>, www.osvita.com.
3. Міністерство екології та природних ресурсів України <http://www.menr.gov.ua/>.
4. Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи <http://www.mns.gov.ua/>.
5. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
6. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система "Нормативні акти України (НАУ)".